Szkolny Program Wychowawczo-Profilaktyczny

Szkoła Podstawowa im. Janusza Korczaka w Dobczynie

Opracowany na rok szkolny 2022/23

"Nie takie ważne, żeby człowiek dużo wiedział, ale żeby dobrze wiedział, nie żeby umiał na pamięć, a żeby rozumiał, nie żeby go wszystko troszkę obchodziło, a żeby go coś naprawdę zajmowało."

Janusz Korczak

Program zawiera:

Podstawy prawne

Wstęp
I. Misja szkoły
II. Sylwetka absolwenta
III. Cele ogólne
IV. Struktura oddziaływań wychowawczych
V. Kalendarz ważnych wydarzeń i uroczystości szkolnych, programy profilaktyczne
VI. Szczegółowe cele wychowawcze
VII. Harmonogram działań
VIII. Zasady ewaluacji programu wychowawczo-profilaktycznego

Podstawa prawna:

- Konstytucja Rzeczpospolitej Polskiej z 2 kwietnia 1997r. (Dz.U. z 1997 r. nr 78,poz.483 ze zm.).
- Konwencja o Prawach Dziecka, przyjęta przez Zgromadzenie Ogólne Narodów Zjednoczonych z 20 listopada 1989 r. (Dz.U. z 1991 r. nr 120, poz. 526).
- Ustawa z 26 stycznia 1982 r. – Karta Nauczyciela (tekst jedn.: Dz.U. z 2017 r. poz. 1189).
- Ustawa z 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe (Dz.U. z 2017 r. poz. 59).
- Ustawa z 26 października 1982r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (tekst jedn. Dz.U. z 2016 r. poz. 487).
- Ustawa z 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu narkomanii (tekst jedn. Dz.U. z 2017 r. poz. 783).
- Ustawa z 9 listopada 1995r. o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych (tekst jedn. Dz.U. z 2017 r. poz. 957 z późniejszymi zmianami).
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z 18 sierpnia 2015 r. w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii (Dz.U. z 2015 r. poz. 1249).
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z 22 stycznia 2018 r. zmieniające rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z 18 sierpnia 2015 r. w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii (Dz. U. z 2018r. Poz. 2014)
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 3 sierpnia 2018 r. w sprawie wykazu zajęć prowadzonych bezpośrednio z uczniami lub wychowankami albo na ich rzecz przez nauczycieli poradni psychologiczno-pedagogicznych oraz nauczycieli: pedagogów, psychologów, logopedów, terapeutów pedagogicznych i doradców zawodowych (Dz.U. 2018 poz. 1601)
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 16 sierpnia 2018 r. w sprawie doradztwa zawodowego (Dz.U. 2018 poz. 1675)
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 16 sierpnia 2018 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie zasad organizacji i udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach (Dz.U. 2018 poz. 1647)
- Priorytety Ministra Edukacji Narodowej na rok szkolny 2019/20
- Zestaw programów doradztwa zawodowego dla klas I – III szkoły podstawowej, klas IV – VI szkoły podstawowej oraz kl. VII - VIII i został opracowany w ramach projektu Efektywne doradztwo edukacyjno-zawodowe dla dzieci, młodzieży i dorosłych, Oś priorytetowa II: Efektywne polityki publiczne dla rynku pracy, gospodarki i edukacji, Działanie 2.14. Rozwój narzędzi dla uczenia się przez całe życie, Program Operacyjny Wiedza Edukacja Rozwój 2014–2020 (opublikowany na stronie https://doradztwo.ore.edu.pl/programy-i-wsdz).
- Statut Szkoły Podstawowej im. Janusza Korczaka w Dobczynie
- Aktualne wytyczne GIS, MEN, MZ w związku z sytuacją epidemiczną w kraju

Wstęp

Szkolny program wychowawczo-profilaktyczny realizowany w Szkole Podstawowej im. Janusza Korczaka w Dobczynie opiera się na hierarchii wartości przyjętej przez Radę Pedagogiczną, Radę Rodziców i Samorząd Uczniowski, wynikających z przyjętej w szkole koncepcji pracy. Treści szkolnego programu wychowawczo-profilaktycznego są spójne ze Statutem Szkoły i Wewnątrzszkolnym Systemem Oceniania. Istotą działań wychowawczych i profilaktycznych szkoły jest współpraca całej społeczności szkolnej oparta na założeniu, że wychowanie jest zadaniem realizowanym w rodzinie i w szkole, która w swojej działalności musi uwzględniać zarówno wolę rodziców, jak i priorytety edukacyjne państwa. Rolą szkoły, oprócz jej funkcji dydaktycznej, jest dbałość o wszechstronny rozwój każdego z uczniów oraz wspomaganie wychowawczej funkcji rodziny. Wychowanie rozumiane jest jako wspieranie uczniów w rozwoju ku pełnej dojrzałości w sferze fizycznej, emocjonalnej, intelektualnej, duchowej i społecznej. Proces wychowania jest wzmacniany i uzupełniany poprzez działania z zakresu profilaktyki problemów dzieci i młodzieży.

Program wychowawczo-profilaktyczny szkoły tworzy spójną całość ze szkolnym zestawem programów nauczania i uwzględnia wymagania opisane w podstawie programowej.

Szkolny program wychowawczo-profilaktyczny określa sposób realizacji celów kształcenia oraz zadań wychowawczych zawartych w podstawie programowej kształcenia ogólnego, uwzględniając kierunki i formy oddziaływań wychowawczych, których uzupełnieniem są działania profilaktyczne skierowane do uczniów, rodziców i nauczycieli.

Program wychowawczo-profilaktyczny został opracowany na podstawie diagnozy potrzeb i problemów występujących w środowisku szkolnym, z uwzględnieniem:

- wyników diagnozy wychowawczej po powrocie z izolacji społecznej spowodowanej sytuacją epidemiczną w kraju,
- wyników diagnozy szkoły przeprowadzonej wśród uczniów, rodziców i nauczycieli mającej na uwadze szczególnie czynniki ryzyka oraz czynniki chroniące w procesie wychowawczo edukacyjnym przeprowadzoną we wrześniu 2022 r.
- wyników nadzoru pedagogicznego sprawowanego przez dyrektora,
- wniosków i analiz (np. wnioski z pracy zespołów zadaniowych, zespołów przedmiotowych, zespołów wychowawczych itp.),
- uwag, spostrzeżeń, wniosków nauczycieli, uczniów, rodziców.

Podstawowym celem realizacji szkolnego programu wychowawczo-profilaktycznego jest wspieranie dzieci i młodzieży w rozwoju oraz zapobieganie zachowaniom problemowym, ryzykownym. Ważnym elementem realizacji programu wychowawczo-profilaktycznego jest kultywowanie tradycji i ceremoniału szkoły.

Podstawowe zasady realizacji szkolnego programu wychowawczo-profilaktycznego obejmują:

- dbałość o zdrowie i bezpieczeństwo uczniów m.in. poprzez stosowanie procedur sanitarnych związanych z sytuacją epidemiczną w kraju,
- powszechną znajomość założeń programu – przez uczniów, rodziców i wszystkich pracowników szkoły,
- zaangażowanie wszystkich podmiotów szkolnej społeczności i współpracę w realizacji zadań określonych w programie,
- respektowanie praw wszystkich członków szkolnej społeczności oraz kompetencji organów szkoły (dyrektor, rada rodziców, samorząd uczniowski),
- współdziałanie ze środowiskiem zewnętrznym szkoły (udział organizacji i stowarzyszeń wspierających działalność wychowawczą i profilaktyczną szkoły),
- współodpowiedzialność za efekty realizacji programu.

I. Misja Szkoły Podstawowej w Dobczynie im. Janusza Korczaka w Dobczynie

Szkoła Podstawowa im. Janusza Korczaka w Dobczynie to szkoła w założeniu efektywna w nauczaniu i wychowaniu, bezpieczna i zdrowa, rozwijająca i przygotowująca do życia, otwarta, twórcza, współpracująca z podmiotami służącymi rozwojowi uczniów, szkoła zakorzeniona w tradycji i otwarta na nowoczesność - szkoła z własnym obliczem. Społeczności szkolnej przyświeca misja, będąca odzwierciedleniem wspólnej drogi, którą pragniemy podążać: *Unum cor et anima una -jedno serce, jedna dusza, czyli z wielu serc i wielu dusz uczynić jedność.*

1**. Działam dla dobra wspólnego.**
2. Dążę do doskonałości.
3. Jestem odpowiedzialny za siebie i innych.
4. Buduję wspólnotę klasową i szkolną.

Misją szkoły jest kształcenie i wychowanie w duchu wartości i poczuciu odpowiedzialności, miłości ojczyzny oraz poszanowania dla polskiego dziedzictwa kulturowego, przy jednoczesnym otwarciu się na wartości kultur Europy i świata, kształtowanie umiejętności nawiązywania kontaktów z rówieśnikami, także przedstawicielami innych kultur.

Szkoła zapewnia pomoc we wszechstronnym rozwoju uczniów w wymiarze intelektualnym, psychicznym i społecznym, zapewnia pomoc psychologiczną i pedagogiczną uczniom. Misją szkoły jest uczenie wzajemnego szacunku i uczciwości jako postawy życia w społeczeństwie i w państwie, w duchu przekazu dziedzictwa kulturowego i kształtowania postaw patriotycznych, a także budowanie pozytywnego obrazu szkoły poprzez kultywowanie i tworzenie jej tradycji.

Misją szkoły jest także przeciwdziałanie pojawianiu się zachowań ryzykownych, kształtowanie postawy odpowiedzialności za siebie i innych oraz troska o bezpieczeństwo uczniów, nauczycieli i rodziców.
Wysoki priorytet ma także profilaktyka i działania pomocowe na rzecz wsparcia psychicznego uczniów w trakcie i po wygaśnięciu epidemii COVID-19.

II. Sylwetka absolwenta

Absolwent Szkoły Podstawowej im. Janusza Korczaka w Dobczynie:

- kieruje się w codziennym życiu zasadami etyki i moralności,
- zna i stosuje zasady dobrych obyczajów i kultury bycia,
- szanuje siebie i innych, jest odpowiedzialny za siebie i innych,
- prezentuje aktywną postawę w promowaniu dbałości o środowisko naturalne,
- zna historię i kulturę własnego narodu i regionu oraz tradycje szkoły,
- przestrzega zasad bezpieczeństwa i higieny życia, a także ochrony przed chorobami zakaźnymi (np. COVID-19) i cywilizacyjnymi,
- zna i rozumie zasady współżycia społecznego,
- jest tolerancyjny,
- korzysta z różnych źródeł wiedzy i informacji, racjonalnie wykorzystuje narzędzia i technologie informatyczne,
- jest ambitny, kreatywny, odważny, samodzielny,
- posiada wiedzę na temat współczesnych zagrożeń społecznych i cywilizacyjnych, podejmuje odpowiedzialne decyzje w trosce o bezpieczeństwo własne i innych,

- zna zasady ochrony zdrowia psychicznego (w tym w sytuacji kryzysowej wywołanej epidemią COVID-19) oraz czynniki chroniące przed zagrożeniami wynikającymi z długotrwałej izolacji społecznej i reżimu sanitarnego,
- rozumie związek między pogorszeniem się stanu zdrowia psychicznego a podejmowaniem zachowań ryzykownych i problemów z tym związanych (np. stosowanie substancji psychoaktywnych, przemocy),
- szanuje potrzeby innych i jest chętny do niesienia pomocy,
- jest odporny na niepowodzenia,
- integruje się z rówieśnikami i prawidłowo funkcjonuje w zespole, jest wrażliwy na potrzeby innych, w tym uchodźców z Ukrainy.

III. Cele ogólne

Działalność wychowawcza w szkole i placówce polega na prowadzeniu działań z zakresu promocji zdrowia oraz wspomaganiu ucznia i wychowanka w jego rozwoju ukierunkowanym na osiągnięcie pełnej dojrzałości w sferze:

- **fizycznej** – ukierunkowanej na zdobycie przez ucznia i wychowanka wiedzy i umiejętności pozwalających na prowadzenie zdrowego stylu życia i podejmowania zachowań prozdrowotnych, w szczególności w zakresie przeciwdziałania rozprzestrzenianiu się epidemii COVID-19 oraz chorób cywilizacyjnych,
- **psychicznej** – ukierunkowanej na zbudowanie równowagi i harmonii psychicznej, osiągnięcie właściwego stosunku do świata, poczucia siły, chęci do życia i witalności, ukształtowanie postaw sprzyjających rozwijaniu własnego potencjału, kształtowanie środowiska sprzyjającego rozwojowi uczniów, zdrowiu i dobrej kondycji psychicznej, poszerzanie kompetencji i świadomości znaczenia wsparcia w sytuacji kryzysowej osób z najbliższego otoczenia uczniów (rodziców, nauczycieli i wychowawców, specjalistów w zakresie pomocy psychologiczno-pedagogicznej, rówieśników),
- **społecznej** – ukierunkowanej na kształtowanie postawy otwartości w życiu społecznym, opartej na umiejętności samodzielnej analizy wzorów i norm społecznych oraz dokonywania wyborów, a także doskonaleniu umiejętności wypełniania ról społecznych, kreowanie postaw pro społecznych w sytuacji kryzysowej (np. epidemia COVID-19, sytuacja kryzysowa uczniów z Ukrainy),
- **aksjologicznej** – ukierunkowanej na zdobycie konstruktywnego i stabilnego systemu wartości, w tym docenienie znaczenia zdrowia oraz poczucia sensu istnienia, rozwijanie poczucia odpowiedzialności społecznej w sytuacjach kryzysowych zagrażających całemu społeczeństwu (np. rozprzestrzenianie się epidemii COVID-19, pomoc potrzebującym w wyniku wojny na Ukrainie).

Działalność wychowawcza obejmuje w szczególności:

- współdziałanie całej społeczności szkoły na rzecz kształtowania u uczniów wiedzy, umiejętności i postaw określonych w sylwetce absolwenta,
- kształtowanie hierarchii systemu wartości, w którym zdrowie i odpowiedzialność za własny rozwój należą do jednych z najważniejszych wartości w życiu , a decyzje w tym zakresie podejmowane są w poczuciu odpowiedzialności za siebie i innych,
- współpracę z rodzicami lub opiekunami uczniów w celu budowania spójnego systemu wartości oraz kształtowania postaw prozdrowotnych i promowania zdrowego stylu życia oraz zachowań proekologicznych,
- wzmacnianie wśród uczniów i wychowanków więzi ze szkołą oraz społecznością lokalną,

- kształtowanie przyjaznego klimatu w szkole lub placówce, budowanie prawidłowych relacji rówieśniczych oraz relacji uczniów i nauczycieli, wychowanków i wychowawców, a także nauczycieli, wychowawców i rodziców lub opiekunów, w tym wzmacnianie więzi z rówieśnikami oraz nauczycielami i wychowawcami,
- doskonalenie umiejętności nauczycieli i wychowawców w zakresie budowania podmiotowych relacji z uczniami oraz ich rodzicami lub opiekunami oraz warsztatowej pracy z grupą uczniów,
- wzmacnianie kompetencji wychowawczych nauczycieli i wychowawców oraz rodziców lub opiekunów,
- kształtowanie u uczniów postaw prospołecznych, w tym poprzez możliwość udziału w działaniach z zakresu wolontariatu, sprzyjających aktywnemu uczestnictwu uczniów w życiu społecznym,
- przygotowanie uczniów do aktywnego uczestnictwa w kulturze i sztuce narodowej i światowej,
- wspieranie edukacji rówieśniczej i programów rówieśniczych mających na celu modelowanie postaw prozdrowotnych i prospołecznych.

Działalność edukacyjna w szkole polega na stałym poszerzaniu i ugruntowywaniu wiedzy i umiejętności u uczniów i wychowanków, ich rodziców lub opiekunów, nauczycieli i wychowawców z zakresu promocji zdrowia i zdrowego stylu życia.

Działalność edukacyjna obejmuje w szczególności:

- poszerzenie wiedzy rodziców lub opiekunów, nauczycieli i wychowawców na temat prawidłowości rozwoju i zaburzeń zdrowia psychicznego dzieci i młodzieży, rozpoznawania wczesnych objawów używania środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych, a także suplementów diet i leków w celach innych niż medyczne oraz postępowania w tego typu przypadkach,
- rozwijanie i wzmacnianie umiejętności psychologicznych i społecznych uczniów,
- kształtowanie, rozwijanie i wzmacnianie umiejętności uczenia się,
- kształtowanie u uczniów umiejętności życiowych, w szczególności samokontroli, radzenia sobie ze stresem, rozpoznawania i wyrażania własnych emocji,
- kształtowanie krytycznego myślenia i wspomaganie uczniów i wychowanków w konstruktywnym podejmowaniu decyzji w sytuacjach trudnych, zagrażających prawidłowemu rozwojowi i zdrowemu życiu,
- prowadzenie wewnątrzszkolnego doskonalenia kompetencji nauczycieli i wychowawców w zakresie rozpoznawania wczesnych objawów używania środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych, oraz podejmowania szkolnej interwencji profilaktycznej,
- doskonalenie kompetencji nauczycieli i wychowawców w zakresie profilaktyki używania środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych, norm rozwojowych i zaburzeń zdrowia psychicznego wieku rozwojowego.

Działalność informacyjna w szkole polega na dostarczaniu rzetelnych i aktualnych informacji, dostosowanych do wieku oraz możliwości psychofizycznych odbiorców, na temat zagrożeń i rozwiązywania problemów związanych z używaniem środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych, norm rozwojowych

i zaburzeń zdrowia psychicznego wieku rozwojowego. skierowanych, do uczniów oraz ich rodziców lub opiekunów, a także nauczycieli i wychowawców oraz innych pracowników szkoły.

Działalność profilaktyczna w szkole polega na realizowaniu działań z zakresu profilaktyki uniwersalnej, selektywnej i wskazującej.

Działania te obejmują w szczególności:

- realizowanie wśród uczniów i wychowanków oraz ich rodziców lub opiekunów programów profilaktycznych i promocji zdrowia psychicznego dostosowanych do potrzeb indywidualnych i grupowych oraz realizowanych celów profilaktycznych, rekomendowanych w ramach systemu rekomendacji, o którym mowa w Krajowym Programie Przeciwdziałania Narkomanii,
- przygotowanie oferty zajęć rozwijających zainteresowania i uzdolnienia, jako alternatywnej pozytywnej formy działalności zaspakajającej ważne potrzeby, w szczególności potrzebę podniesienia samooceny, sukcesu, przynależności i satysfakcji życiowej,
- kształtowanie i wzmacnianie norm przeciwnych używaniu środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych przez uczniów, a także norm przeciwnych podejmowaniu innych zachowań ryzykownych,
- doskonalenie zawodowe nauczycieli i wychowawców w zakresie realizacji szkolnej interwencji profilaktycznej w przypadku podejmowania przez uczniów i wychowanków zachowań ryzykownych,
- włączanie, w razie potrzeby, w indywidualny program edukacyjno-terapeutyczny, o którym mowa w art. 71b ust. 1b ustawy o systemie oświaty, działań z zakresu przeciwdziałania używaniu środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych.

W tym roku szkolnym najważniejsze działania w pracy wychowawczej są ukierunkowane na:

- wspomaganie rozwoju ucznia w sferze emocjonalnej, społecznej i twórczej, ze szczególną uwagą na kształtowanie i rozwijanie samodzielności i kreatywności,
- pomoc uczniom w rozwiązaniu indywidualnych problemów wywołanych izolacją społeczną, samotnością, lękami,
- nauka i rozwijanie umiejętności uczenia się,
- przygotowanie uczniów do prawidłowego funkcjonowania w grupie społecznej (szkole, klasie),
- wzbudzanie poczucia przynależności do grupy, budowania więzi i relacji,
- rozbudzanie poczucia własnej wartości, wiary we własne siły i możliwości,
- budowanie poczucia tożsamości własnej, regionalnej i narodowej,
- przeciwdziałanie przemocy głównie słownej, uzależnieniom głównie od nikotyny oraz naukę świadomego i selektywnego korzystania z telefonów komórkowych i in. mediów,
- przeciwdziałanie pojawianiu się zachowań ryzykownych,
- przeciwdziałanie nieuzasadnionym nieobecnościom w szkole,
- troska o szeroko pojęte bezpieczeństwo podopiecznych, nauczycieli i rodziców.

Zadania profilaktyczne programu to:

- ponowna integracja zespołów klasowych po okresie izolacji społecznej,
- działania zmierzające do poprawy poczucia bezpieczeństwa w sytuacji wojny na Ukrainie,
- zapoznanie z normami zachowania obowiązującymi w szkole,
- znajomość zasad ruchu drogowego – bezpieczeństwo w drodze do szkoły,
- promowanie zdrowego stylu życia,

- kształtowanie nawyków prozdrowotnych,
- rozpoznawanie sytuacji i zachowań ryzykownych, w tym korzystanie ze środków psychoaktywnych (lekarstw bez wskazań lekarskich, papierosów, e-papierosów, alkoholu i narkotyków),
- eliminowanie z życia szkolnego agresji i przemocy rówieśniczej,
- niebezpieczeństwa związane z nadużywaniem komputera, Internetu, telefonów komórkowych i telewizji,
- wzmacnianie poczucia własnej wartości uczniów, podkreślanie pozytywnych doświadczeń życiowych, pomagających młodym ludziom ukształtować pozytywną tożsamość,
- uczenie sposobów wyrażania własnych emocji i radzenia sobie ze stresem.

IV. Struktura oddziaływań wychowawczych

1. Dyrektor szkoły:
- stwarza warunki dla realizacji procesu wychowawczego w szkole,
- sprawuje opiekę nad uczniami oraz stwarza warunki harmonijnego rozwoju psychofizycznego poprzez aktywne działania prozdrowotne, dba o prawidłowy poziom pracy wychowawczej i opiekuńczej szkoły,
- inspiruje nauczycieli do poprawy istniejących lub wdrożenia nowych rozwiązań w procesie kształcenia, przy zastosowaniu innowacyjnych działań programowych, organizacyjnych lub metodycznych, których celem jest rozwijanie kompetencji uczniów,
- stwarza warunki do działania w szkole: wolontariuszy, stowarzyszeń i innych organizacji, w szczególności organizacji harcerskich, których celem statutowym jest działalność wychowawcza lub rozszerzanie i wzbogacanie form działalności dydaktycznej, wychowawczej, opiekuńczej i innowacyjnej szkoły,
- współpracuje z zespołem wychowawców, pedagogiem szkolnym, psychologiem szkolnym, Szkolnym Kołem Wolontariatu, Samorządem Uczniowskim oraz Radą Rodziców i wspomaga nauczycieli w realizacji zadań,
- czuwa nad realizowaniem przez uczniów obowiązku szkolnego,
- nadzoruje zgodność działania szkoły ze statutem, w tym dba o przestrzeganie zasad oceniania, praw uczniów, kompetencji organów szkoły,
- nadzoruje realizację szkolnego programu wychowawczo-profilaktycznego.

2. Rada pedagogiczna:
- uczestniczy w diagnozowaniu pracy wychowawczej szkoły i potrzeb w zakresie działań profilaktycznych,
- opracowuje projekt programu wychowawczo-profilaktycznego,
- opracowuje i zatwierdza dokumenty i procedury postępowania nauczycieli w sytuacjach zagrożenia młodzieży demoralizacją i przestępczością,
- uczestniczy w realizacji szkolnego programu wychowawczo-profilaktycznego,
- uczestniczy w ewaluacji szkolnego programu wychowawczo-profilaktycznego.

3. Nauczyciele:
- współpracują z wychowawcami klas w zakresie realizacji zadań wychowawczych, uczestniczą w realizacji Szkolnego Programu Wychowawczo-Profilaktycznego,
- reagują na przejawy agresji, niedostosowania społecznego i uzależnień uczniów,

- przestrzegają obowiązujących w szkole procedur postępowania w sytuacjach zagrożenia młodzieży demoralizacją i przestępczością,
- udzielają uczniom pomocy w przezwyciężaniu niepowodzeń szkolnych,
- kształcą i wychowują dzieci w duchu patriotyzmu i demokracji,
- rozmawiają z uczniami i rodzicami o zachowaniu i frekwencji oraz postępach w nauce na swoich zajęciach,
- wspierają zainteresowania i rozwój osobowy ucznia,
- realizują zajęcia orientacji zawodowej w klasach IV – VI zgodnie z programem wpisanym do podstawy programowej przedmiotu
- wspierają uczniów – cudzoziemców w pokonywaniu trudności związanych z wcześniejszym kształceniem za granicą oraz różnicami kulturowymi, w tym uczniów z Ukrainy w szczególności z powodu sytuacji kryzysowej, w jakiej się znaleźli,

4. Wychowawcy klas/oddziałów przedszkolnych

- diagnozują sytuację wychowawczą w klasie,
- rozpoznają potrzeby uczniów w zakresie ochrony zdrowia psychicznego, w tym zagrożenia wynikające np. z długotrwałej izolacji społecznej w okresie epidemii COVID-19, z sytuacji kryzysowej uczniów ukraińskich,
- rozpoznają indywidualne potrzeby uczniów,
- na podstawie dokonanego rozpoznania oraz celów i zadań określonych w Szkolnym Programie Wychowawczo-Profilaktycznym opracowują plan pracy wychowawczej dla klasy na dany rok szkolny, uwzględniając specyfikę funkcjonowania zespołu klasowego i potrzeby uczniów,
- przygotowują sprawozdanie z realizacji planu pracy wychowawczej i wnioski do dalszej pracy,
- zapoznają uczniów swoich klas i ich rodziców z prawem wewnątrzszkolnym i obowiązującymi zwyczajami, tradycjami szkoły,
- są członkami zespołu wychowawców i wykonują zadania zlecone przez przewodniczącego zespołu,
- oceniają zachowanie uczniów swojej klasy, zgodnie z obowiązującymi w szkole procedurami,
- współpracują z innymi nauczycielami uczącymi w klasie, rodzicami uczniów, pedagogiem szkolnym oraz specjalistami pracującymi z uczniami o specjalnych potrzebach,
- wspierają uczniów potrzebujących pomocy, znajdujących się w trudnej sytuacji,
- rozpoznają oczekiwania swoich uczniów i ich rodziców,
- dbają o dobre relacje uczniów w klasie,
- podejmują działania profilaktyczne w celu przeciwdziałania niewłaściwym zachowaniom podopiecznych,
- współpracują z sądem, policją, innymi osobami i instytucjami działającymi na rzecz dzieci i młodzieży,
- podejmują działania w zakresie poszerzania kompetencji wychowawczych
- realizują zajęcia orientacji zawodowej,
- czuwają nad frekwencją wychowanków i wdrażają działania zachęcające uczniów do pobytu systematycznego w szkole,
- realizują zajęcia orientacji zawodowej w klasach IV – VI zgodnie z programem
- wprowadzają tematy związane z kształtowaniem i doskonaleniem umiejętności uczenia się.

5. Zespół wychowawców:

- opracowuje projekty procedur postępowania w sytuacjach zagrożenia młodzieży demoralizacją i przestępczością, zasad współpracy z instytucjami i osobami działającymi na rzecz uczniów, propozycje modyfikacji zasady usprawiedliwiania nieobecności, karania, nagradzania, wystawiania ocen zachowania i innych,
- analizuje i rozwiązuje bieżące problemy wychowawcze,
- ustala potrzeby w zakresie doskonalenia umiejętności wychowawczych nauczycieli, w tym rozpoczynających pracę w roli wychowawcy,
- pracuje nad poprawą frekwencji,
- prowadzi zajęcia orientacji zawodowej w klasach I – VI wg wybranego programu, który zostanie wpisany do podstawy programowej
- opracowuje i wprowadza program zajęć dotyczących nabywania kompetencji uczenia się

6. Pedagog szkolny/psycholog szkolny

- diagnozuje środowisko wychowawcze,
- zapewnia uczniom pomoc psychologiczno -pedagogiczną w odpowiednich formach,
- współpracuje z rodzicami uczniów potrzebującymi szczególnej troski wychowawczej lub stałej opieki,
- zabiega o różne formy pomocy wychowawczej i materialnej dla uczniów,
- współpracuje z rodzicami w zakresie działań wychowawczych i profilaktycznych, udziela pomocy psychologiczno-pedagogicznej rodzicom uczniów,
- wpiera nauczycieli, wychowawców, inne osoby pracujące z uczniami w identyfikacji problemów uczniów, w tym wczesnych objawów depresji, a także w udzielaniu im wsparcia,
- rozwija współpracę z nauczycielami, wychowawcami, a także pracownikami poradni psychologiczno-pedagogicznych w celu szybkiego i skutecznego reagowania na zaobserwowane problemy uczniów,
- współpracuje z placówkami wspierającymi proces dydaktyczno-wychowawczy szkoły i poszerzającymi zakres działań o charakterze profilaktycznym w tym z poradnią psychologiczno-pedagogiczną, Ośrodkiem Profilaktyki i Terapii Uzależnień, PCPR oraz Powiatową Stacją Sanitarno – Epidemiologiczną

7. Pedagog specjalny

- współpracuje z nauczycielami, wychowawcami, specjalistami, rodzicami i uczniami w: rekomendowaniu dyrektorowi działań w zakresie zapewnienia aktywnego uczestnictwa uczniów w życiu szkoły oraz tworzeniu warunków dostępności architektonicznej, cyfrowej oraz informacyjno-komunikacyjnej osobom ze szczególnymi potrzebami,
- prowadzi badania i działania diagnostyczne związane z rozpoznawaniem indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych oraz możliwości psychofizycznych uczniów,
- współpracuje, w zależności od potrzeb, z innymi podmiotami (m.in. poradniami psychologiczno-pedagogicznymi, placówkami doskonalenia nauczycieli, innymi przedszkolami, szkołami i placówkami, organizacjami pozarządowymi, pomocą nauczyciela, pracownikiem socjalnym, asystentem rodziny),
- przedstawia radzie pedagogicznej propozycje w zakresie doskonalenia zawodowego nauczycieli w zakresie wymienionych wyżej zadań.
- udziela pomocy psychologiczno-pedagogicznej w bezpośredniej pracy z uczniami, szczególnie posiadającymi orzeczenie o kształceniu specjalnym oraz opinie z poradni PP.

8. Rodzice:

- współtworzą szkolny program wychowawczo-profilaktyczny,
- uczestniczą w diagnozowaniu pracy wychowawczej szkoły,
- uczestniczą w wywiadówkach organizowanych przez szkołę,
- zasięgają informacji na temat swoich dzieci w szkole,
- współpracują z wychowawcą klasy i innymi nauczycielami uczącymi w klasie,
- dbają o właściwą formę spędzania czasu wolnego przez uczniów,
- rada rodziców uchwalanie w porozumieniu z radą pedagogiczną program wychowawczo-profilaktyczny szkoły.
- współpracują z wychowawcami klas przy organizacji kampanii i przedsięwzięć wychowawczo – profilaktycznych,
- współpracują z wychowawcami klas nad poprawa frekwencji uczniów w szkole

9. Samorząd Uczniowski/Szkolne Koło Wolontariatu:

- jest inspiratorem i organizatorem życia kulturalnego uczniów szkoły, działalności oświatowej, sportowej oraz rozrywkowej zgodnie z własnymi potrzebami i możliwościami organizacyjnymi w porozumieniu z dyrektorem,
- uczestniczy w diagnozowaniu sytuacji wychowawczej szkoły,
- współpracuje z Zespołem Wychowawców i Radą Pedagogiczną,
- prowadzi akcje pomocy dla potrzebujących kolegów,
- reprezentuje postawy i potrzeby środowiska uczniowskiego,
- propaguje ideę samorządności oraz wychowania w demokracji,
- dba o dobre imię i honor szkoły oraz wzbogaca jej tradycję,
- podejmuje działania charytatywne, bezinteresowne na rzecz potrzebujących oraz społeczności szkolnej i lokalnej.

V. Kalendarz ważnych wydarzeń i uroczystości szkolnych w Szkole Podstawowej w Dobczynie w roku szkolnym 2022/23 stanowi załącznik do Planu Pracy Szkoły i jest integralnym dokumentem ze Szkolnym Programem Wychowawczo-Profilaktycznym.

PROGRAMY PROFILAKTYCZNE PROPONOWANE DO REALIZACJI W WYZNACZONYCH KLASACH NA GODZINACH WYCHOWAWCZYCH

Klasa	Tytuł programu	Osoby odpowiedzialne
Odziały przedszkolne	-Propagowanie zdrowego stylu życia wśród dzieci i ich rodziców poprzez: - prowadzenie różnego rodzaju ćwiczeń, zabaw i gier stymulacyjnych rozwój dziecka, - stosowanie profilaktyki zdrowotnej, - przekazywanie wiedzy o zdrowym stylu życia . -Wyrabianie nawyków higienicznych -Tworzenie warunków do działalności artystycznej w korelacji z innymi obszarami edukacji, wystrój, aranżacja sal przedszkolnych- udział w międzynarodowym projekcie „Kreatywne Prace Plastyczne”. -Zapewnienie dzieciom poczucia bezpieczeństwa poprzez: -zapoznanie dzieci z zasadami bezpieczeństwa i higieny obowiązującymi w przedszkolu,	Wychowawcy

	-przestrzeganie regulaminu dotyczącego zachowania bezpieczeństwa w salach przedszkola (kodeks przedszkolaka), -prowadzenie zajęć uświadamiających dzieciom, jak należy dbać o zdrowie, higienę i bezpieczeństwo. -Nauka rozpoznawania, nazywania i okazywania emocji w konstruktywny, akceptowalny sposób. „Co słonko widziało?"- na dziecięce kłopoty Brzechwa - projekt ogólnopolski -Uświadamianie dzieci w zakresie istniejących zagrożeń poprzez pokazywanie skutków negatywnych zachowań i bezpośrednią obserwację oraz organizowanie zajęć poglądowych z zakresu: -unikania zabaw w niebezpiecznych miejscach, -unikania kontaktów z nieznajomymi, zachowania ostrożności wobec nieznanych roślin i zwierząt, zapoznania ze sposobem zachowania podczas pożaru, -udzielania pierwszej pomocy .	oddziałów przedszkolnych (cały rok szkolny w czasie bieżącej pracy)
I e.w.	Integracja zespołu klasowego uczniów i rodziców Diagnoza wychowawcza „Owce w sieci" – cyberbezpieczeństwo „Bądź kumplem nie dokuczaj"	Wychowawcy klas Pedagog Pedagog i psycholog z poradni pp
II e.w.	Diagnoza wychowawcza „Nie pal przy mnie proszę" „Sieciaki" „Chroń się przed kleszczami wszystkimi sposobami „Bądź kumplem nie dokuczaj""	Wychowawca klasy przy wsparciu pedagoga Pedagog i psycholog z poradni pp
III e.w.	Diagnoza wychowawcza „Sieciaki" „Chroń się przed kleszczami wszystkimi sposobami" „Bądź kumplem nie dokuczaj"	Wychowawca klasy przy wsparciu pedagoga Pedagog Pedagog i psycholog z poradni pp
IV	Integracja zespołu klasowego uczniów i rodziców Diagnoza wychowawcza „Fejsmen" – cyberbezpieczeństwo „Chroń się przed kleszczami wszystkimi sposobami" „Internet bez hejtu" warsztaty	Wychowawca klasy przy wsparciu pedagoga Pedagog Pedagog i psycholog z poradni pp
V	„Saper – jak rozminować agresję" „3,2,1...Internet"– cyberbezpieczeństwo Trzymaj Formę – edukacja zdrowotna Internet bez hejtu" warsztaty	Wychowawca klasy przy wsparciu pedagoga Pedagog i psycholog z poradni pp

VI	„Gorzka czekolada” T. 1 – 10 tematów do wyboru „Chroń dziecko w sieci. Uzależnienia beh. „internet” „Trzymaj Formę” – edukacja zdrowotna Internet bez hejtu” warsztaty	Wychowawca klasy przy wsparciu pedagoga Pedagog i psycholog z poradni pp
VII, VIII	„Gorzka czekolada” T. 2 - 10 tematów do wyboru. Uzależnienia behawioralne „HAZARD” „Trzymaj Formę” – edukacja zdrowotna	Wychowawca klasy przy wsparciu pedagoga

VI. Szczegółowe cele wychowawcze do realizacji w roku szkolnym 2022/23

Szczegółowe cele do pracy w danym roku szkolnym wynikają z diagnozy przeprowadzonej każdorazowo w szkole, w tym ewaluacji dotychczasowych programów wychowawczego i profilaktyki, oraz obserwacji i wywiadów z uczniami, rodzicami i nauczycielami. Odniesienie do poszczególnych sfer rozwoju pozwoli harmonijnie oddziaływać na rozwój uczniów w poszczególnych obszarach. Podczas roku szkolnego mogą być uzupełniane o zadania wynikające z bieżących problemów.

VII. Harmonogram działań

SFERA	Zadania	Forma realizacji	Osoby odpowiedzialne	Termin
INTELEKTUALNA	Rozpoznanie możliwości, uzdolnień i zainteresowań uczniów	Przeprowadzanie w klasach diagnoz i ankiet wstępnych, obserwacje podczas bieżącej pracy	Pedagog nauczyciele, wychowawcy klas	Wrzesień
	Rozwijanie zainteresowań i zdolności uczniów	Przygotowanie propozycji zajęć w zespołach przedmiotowych, prowadzenie zajęć pozalekcyjnych, kół zainteresowań, warsztatów, konkursów, prezentowanie talentów na forum szkoły,	Nauczyciele odpowiedzialni za zajęcia pozalekcyjne, osoby odpowiedzialne za wydarzenia w kalendarzu uroczystości szkolnych	Zgodnie z planem zajęć prowadzących

		Organizacja i udział w lekcjach otwartych. Stosowanie podczas lekcji aktywnych metod pracy z uczniami.	Dyrekcja	Zgodnie z terminami obserwacji lekcji ustalonym w planie nadzoru pedagogicznego
	Rozwijanie umiejętności rozpoznawania własnych uzdolnień	Zajęcia integracyjne w poszczególnych klasach, zajęcia prowadzące do poznania własnych predyspozycji i uzdolnień	Wychowawcy	Zgodnie z planem zajęć w poszczególnych klasach
	Kształtowanie postawy twórczej	Tworzenie gazetek i wystaw szkolnych, prezentacja prac uczniów, dekoracje szkolne.	Opiekunowie Samorządu Uczniowskiego Wychowawcy	Cały rok
		Organizacja konkursów, sekcji plastycznej, teatru	Nauczyciele poszczególnych przedmiotów	Cały rok
	Kształcenie samodzielnego formułowania i wyrażania sądów	Organizacja kampanii i wyborów do samorządu szkolnego.	Opiekunowie samorządu	Wrzesień,
	Podnoszenie efektów kształcenia poprzez uświadamianie wagi edukacji i wyników egzaminów zewnętrznych	Lekcje wychowawcze poświęcone tej tematyce, zajęcia doradztwa zawodowego i orientacji zawodowej	Zespół Wychowawczy	Zajęcia zgodnie z planem
	Uczenie planowania i dobrej organizacji własnej pracy	Lekcje wychowawcze poświęcone tej tematyce, praktyczne sposoby zarządzania czasem na warsztatach prowadzonych przez pedagoga szkolnego,	Wychowawcy	Zgodnie z harmonogramem zajęć
M O R A L N A	Kształtowanie szacunku do ludzi, wrażliwości na potrzeby drugiego człowieka, prawidłowe rozumienie wolności jednostki oparte na poszanowaniu osoby ludzkiej	Działalność charytatywna	Szkolne Koło Wolontariatu, Opiekunowie samorządu uczniowskiego	Cały rok

	Rozwój poszanowania dziedzictwa narodowego i kształtowanie świadomości narodowej. Wskazywanie autorytetów i	Świętowanie rocznic i wydarzeń patriotycznych, lekcje wychowawcze na temat patriotyzmu,	Nauczyciele wskazani jako odpowiedzialni za poszczególne działania	Zgodnie z kalendarzem uroczystości
		Lekcje religii	Nauczyciele uczący	Zgodnie z planem zajęć
		Lekcje historii i wos	Nauczyciele uczący	
		Lekcje języka polskiego	Nauczyciele uczący	
	Poznanie kultury rodzimej, zaznajamianie z kulturą regionu	Wycieczki on line, tematyczne lekcje wychowawcze,	Wychowawcy klas	Zgodnie z harmonogramem
	Poznanie dorobku kulturalnego Europy, świata, wykształcenie postawy tolerancji i szacunku dla innych narodów, kultur, religii	Lekcje wychowawcze poświęcone tej tematyce, wycieczki on line	Wychowawcy, zaproszeni goście	Zgodnie z planem
	Uczenie właściwego pojęcia tolerancji, odwagi w reagowaniu na niesprawiedliwość, krzywdę drugiego człowieka, agresję	Warsztaty organizowane przez pedagoga szkolnego,	Pedagog	Zgodnie z planem
		Lekcje wychowawcze poświęcone tej tematyce,	Wychowawcy	
	Promowanie zdrowego stylu życia	Realizacja programu Trzymaj Formę	Wychowawcy klas V, VI i VII	Zgodnie z planem
		Realizacja programów profilaktycznych dla poszczególnych klas ze szczególnym uwzględnieniem zagrożeń związanych z używaniem substancji psychotropowych, środków zastępczych oraz nowych substancji psychoaktywnych	Wychowawcy klas, zaproszeni specjaliści, realizacja programów rekomendowanych przez ORE, współpraca z Powiatową Stacją Sanitarno Epidemiologiczną i Policją	Zgodnie z planem

S P O Ł E C Z N A	Kształtowanie przekonania o społecznym wymiarze istnienia osoby ludzkiej, a także o społecznym aspekcie bycia uczniem szkoły	Omówienie zasad statutu szkoły i regulaminów szkolnych,	Wychowawcy	Październik
		Lekcje wychowawcze poświęcone tej tematyce.	Wychowawcy	Cały rok
		Lekcje wos	Nauczyciel przedmiotu	Zgodnie z planem
		Lekcje religii	Nauczyciele uczący	
	Doskonalenie kultury bycia.		Pedagog	II semestr
	Kształtowanie aktywnej postawy wobec przyszłej pracy zawodowej oraz wymagań rynku pracy z instytucjami w celu uzyskania informacji o sytuacji na lokalnym rynku pracy	Organizacje orientacji zawodowej dla klas I – VI w ramach podstawy programowej, Warsztaty dla klas 7 i 8 nauka poszukiwania pracy, analizy ofert, nauka wypełniania dokumentów związanych z podjęciem pracy zawodowej, przygotowanie do rozmowy kwalifikacyjnej przed podjęciem pracy	Psycholog z poradni pp Wychowawcy klas Pedagog Nauczyciele przedmiotów	Cały rok zgodnie z harmonogramem zajęć
	Systematyczne monitorowanie frekwencji uczniów na zajęciach lekcyjnych. Zwiększenie współpracy z rodzicami w zakresie kontroli obowiązku szkolnego	Analiza frekwencji uczniów	Wicedyrektor	Sporządzanie miesięcznych zestawień obecności
		Systematyczne informowanie rodziców o absencji uczniów, wywiadówki, indywidualna komunikacja z rodzicami,	Wychowawcy	Zgodnie z harmonogramem zebrań i dni otwartych,
	Bezpieczeństwo uczniów w szkole oraz w drodze do i ze szkoły	Nauka i utrwalanie zasad bezpieczeństwa i zasad ruchu drogowego	Wychowawcy	Cały rok

EMOCJONALNA	Nauka nabywania świadomości własnych słabych i mocnych stron, kształtowanie samoakceptacji, budowanie poczucia własnej wartości, budowanie poczucia bezpieczeństwa	Warsztaty dla uczniów prowadzone przez specjalistów z PPP	Koordynacja pedagog szkolny	zgodnie z konkretnymi terminami dla poszczególnych oddziałów
		Lekcje wychowawcze poświęcone tej tematyce – wskazanie konkretnych zajęć	Wychowawcy klas Konsultacje pedagoga i psychologa	Zgodnie z planem

VIII. Zasady ewaluacji programu wychowawczo-profilaktycznego

Ewaluacja programu polega na systematycznym gromadzeniu informacji na temat prowadzonych działań, w celu ich modyfikacji i podnoszenia skuteczności programu wychowawczo-profilaktycznego. Ewaluacja przeprowadzana będzie poprzez:

- obserwację zachowań uczniów i zachodzących w tym zakresie zmian,
- analizę dokumentacji przebiegu nauczania i wychowania,
- przeprowadzanie ankiet wśród uczniów, rodziców i nauczycieli,
- rozmowy z rodzicami,
- wymianę spostrzeżeń w zespołach wychowawców i nauczycieli.

Ewaluacja programu przeprowadzana będzie w każdym roku szkolnym przez zespół ds. Ewaluacji programu wychowawczo-profilaktycznego powołany przez dyrektora. Zadaniem Zespołu jest opracowanie planu ewaluacji, organizacja badań oraz opracowanie wyników. Z wynikami prac zespołu w formie raportu ewaluacyjnego zostanie zapoznana rada pedagogiczna i rada rodziców.

Dokumentami integralnymi z programem wychowawczo-profilaktycznym są:

- Plan pracy świetlicy szkolnej
- Plan pracy biblioteki
- Plan pracy Samorządu Uczniowskiego
- Plan pracy pedagoga i psychologa
- Plany pracy wychowawczej klas
- Plan pracy Zespołu Wychowawczego
- Wewnątrzszkolny System Doradztwa Zawodowego
- Karty wyjść i wycieczek szkolnych
- Program nauczania wychowania do życia w rodzinie

Program Wychowawczo-Profilaktyczny został uchwalony przez Radę Rodziców w porozumieniu z Radą Pedagogiczną Szkoły Podstawowej im. Janusza Korczaka w Dobczynie, Uchwałą Rady Rodziców nr 1/2022/23 w dniu 22 września 2022 r.

Opracował zespół:

Beata Szymborska -Jaremko
Katarzyna Górecka
Katarzyna Matulka
Elwira Rakoczy